

SZERKESZTŐI IRODA

Magyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvártt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Ki a hibás?

A kormánypart kolompissai, Szapáry intimussai és a kormányparti lapok teletorokkal kiáltják: Ime a függetlenségi párt obstructiot csinál; felelő idejét, az állampénzt, rontja a parlament tekintélyét!

Sem a kormánypart kolompissai, sem Szapáry intimussai sem a kormányparti lapok nem beszélnek igazat. Ki a hibás, ki az oka mindezeknek, kire hárul a felelősség?

Gr. Szapáry Gyula miniszterelnök. Egyedül a miniszterelnök macakassága, korlátozottsága, hatalomvágya ótaig a dolgot, hogy a függetlenségi párt a házszabályok keretében minden eszközt megragadjon annak megakadályozása végett, hogy a törvényjavaslatból valaha törvény lehessen. Hiszen hiába kérték a miniszterelnök, hogy nyújtsa be a garanciai törvényjavaslatokat, melyek a tárgyalási alatti törvényjavaslatnak kiegészítő részek képezik és olyan elengedhetlen feltételei, melyek nélkül az egész törvényjavaslat igazi merénylet a nemzet ellen. Szapáry csak igért, de nem tette meg. Mondta hogy készen van, de nem nyújtotta be. Ekkor alapos kérték meg, hogy a függetlenségi párt részéről.

Késébe vonták, hogy azok a garanciai törvényjavaslatok megvolnának, — vagy ha meg is vannak, azt gyantították, hogy azokat a miniszterelnök nem szándékozik benyújtani. Ekkor pártunk azt követelte, hogy ha kétségek vannak a garanciai törvényjavaslat: azt azonnal nyújtsák be; ha pedig nincs készen, akkor a részletes házszabályok el az ősi ülészakra, a míg a kormány elkészülhet, a megígért törvényjavaslatokkal.

Szapáry miniszterelnöknek nem tettünk sem egyik sem más módja a megolvasásnak. A tulnagott hatalmi gőg bízva a többségében a mimerusok finak erejében, megvetette a függetlenségi párt indítványát s felfuvalkodott vakságában pártunkat a végső közlélemre kényszeríté. És ez döntött Szapáry kormánya élete felett. Ez a felfuvalkodott kihívás döntött Szapáry ura mellett; ez a pillanat tette megmunkált Szapáry napjait.

Ha a miniszterelnök hallgatott volna a függetlenségi pártra, mikor az az érvek igazságával magyarázta meg

a kormánynak, hogy javaslata úgy a mint be van nyújtva merénylet a nemzet jogai iránt, hogy azt a javaslatot csak az szavazhatja meg, a ki nem iratja Magyarországot sorsát kitenni egy bizonytalan jövőnek; hogy a függetlenségi párt kész a végső eszközökhöz nyulni, hogy megakadályozza annak a javaslatnak törvényerőre való emelkedését, mert a párt abban hazánkra mért nagymérvű csapást lát s mert hazafiai kötelességét úgy akarja teljesíteni, hogy lelkiismeretét megnyugtassa, ha Szapáry mindezekre hallgat vagy ha csak egyetlen érvet elfogadhatónak megtudott volna czáfolni, ha a kormány csak látszólag is valami kedvezőt hozhatott volna fel javaslata mellett: bizonyára nem következett be a harc ilyen elkeseredett formában.

Amde Szapáry gróf gőgös, Szapáry tapintatlan, Szapáry makacs, Szapáry rövidlátó, Szapáry tájékozatlan! És ez a gőg, ez a tapintatlanság ez a makacsság ez a rövidlátás vitte elkeseredett harcra a municipalizmus védőit.

Hát azt hitte Szapáry gróf, hogy ő azt tehet e nemzettel a mit akar? Azt hitte, hogy az ő ködös agyu többségével majd legyőzi az egész nemzetet és elveheti annak azt a jogát, melyet majdnem ezer éve, hogy magának mond? Azt hitte Szapáry, hogy önrendelkezési jogától meglehet olyan könnyen fosztani a nemzetet? Hiszen ha Szapáry miniszter urnak van esze hatalmi körének kiszélesítésére a vármegyék autonómiájának rovására, a nemzetet se gondolja olyan ostobának, a ki szó nélkül hajtsa nyakát a kegyelmes ur igájába.

A függetlenségi párt régen tisztában van azzal, hogy a kormány erőszakos és makacs eljárásával szemben minő fegyvert fog használni. És csalódik a ki azt hiszi, hogy ezáltal csak az obstructio száraz fegyveréhez nyul. Pártunk ezután is igyekezni fog a maga igazát érvekkel bizonyítani és a nemzetet a tulkapó hatalommal szemben a legnemesebb fegyverekkel: a meggyőző igazsággal védelmezni. Hanem ezt többé nem a kormány kedvéért teszi. A kormány és pártja előtt hiába bizonyít, hiába mutatja ki igazságát. Tisztában van ezzel mindenki. A Szapáry gőgje és makacssága a többség előtt súlyosabb argumentum a történelmi tényeknél is. Tehát a több-

séget meggyőzni sikertelen kísérlet volna. Mindazonáltal a függetlenségi párt ezután is beszélni fog, mert még inkább meg akarja győzni a nemzetet a felől, hogy ő bármiféle fegyverhez nyult, az a fegyver jogos, az a fegyver igazságos és az ő küzdelme a nemzet feltékenyen örözt jogaiért történik; meg akarja még jobban győzni a nemzetet, hogy a kormány és pártja minő veszélybe igyekeznek sülyeszteni az országot, hadd lássa, és hadd győződjék meg a nemzet arról, hogy melyik párt végzi hazafiai kötelességét és győződjék meg arról is a nemzet, hogy ki hát a hibás? Ki tette azt, hogy az idő fecseletessék? Ki a felelős mindezt?

Szapáry miniszterelnök!

Ő idézte fel az ellenzék heves ellenállását; ő idézte fel a harcot, a melynek küzdeleméről az ő kormánya bizonyára nem kerül ki ép bőrrel. Szapáry azzal a törvényjavaslattal, mely a nemzetet az absolutizmus felé terelné, — megszerezte bokros érdemét a bukásra. Hát hadd bukják. Ez az ő bűneinek büntetése lesz. A kormánypart kolompissai, Szapáry intimussai és a pártlapok ne tegyék az ellenzék felelőssé Szapáry bűneiért!

A nemzet már ugyis tisztában van azzal: hogy ki a hibás?

R.

Politikai hírek.

Választók elismerése. A kecskeméti függetlenségi párt, Kecskemét város két országgyűlési képviselőjének: Ugron Gábornak és Horváth Ádámnak, külön-külön a következő táviratot küldötte: Az államok elleni küzdelemben tanúsított magatartásáért köszönetet s hálás elismerést nyújt a függetlenségi párt.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt hétfői értekezletén Hentaller Lajos bejelentette, hogy a 79-ik sz. gyalogezred létszámához tartozó katonáknak Fiumén elkövetett nemzetellenes tetteiért miatt, Illy és Bálint pedig a biharmegyei udvari községben törvénytelen módon történt előjáróválasztások miatt a kormányhoz interpellációt fog intézni. Megállapították ezenkívül a közigazgatási törvényjavaslat 4-dik szakaszába benyújtandó módosítványok. A párt megállapodott abban, hogy a közigazgatási törvényjavaslat ellen az akciót a negyvennyolczas körrel együttesen folytat-

ják. A párt Polonyi Géza és Vécsey Endre párttagok iránt a kormánypart és sajtója által elkövetett megtámadások következtében további rendületlen baráti rangaskodásának, legőszintébb rokonszenvének és bizalmának ad kifejezést.

A T. Ház.

— Saját tudósításunk. —

Bpest, jul 14

A municipalizmus védői erős harczra vannak eltökélve és bármikorra rájön is a kormányelnök makacssága és hatalomvágya, melynek fogva ragaszkodik silány javaslatához: az a makacsság, az a hatalmi vágy az ellenzék erős ellenállásán hajótörést fog szenvedni. Szapáry kormányelnök a végtelenig erőszakolja a küzdelmet és a függetlenségi párt a parlament keretében minden fegyvert megragad, melylyel a kormány káros törekvéseit megsemmisítse.

Ma három névszerinti szavazás volt, mely az ülés kezdetétől csaknem fél egy óráig tartott. Az első névszerinti szavazás a felelt folyt, hogy megkezdessék-e a mai napon a közigazgatási reform részletes vitája? A többség a rögtöni tárgyalás mellett nyilatkozott, a függetlenségi párt és a mérsékelt ellenzék az elhalasztásra szavaztak. A ház 100 többséggel határozta el, hogy a részletes vitába belemegy; de a győzelmet még a kormánypartnak egy jelentékeny része is pirrhusi győzelemnek tekintette, mert ezzel a kocska el van vetve, visszalépés lehetetlen s a harc a legnagyobb valószínűséggel a kormány bukásával végződik. Az erkölcsi vereség, az erkölcsi bukás így is teljes.

Következett a névszerinti szavazás Csáttár indítványa felett. Ennél a mérsékelt ellenzék a kormányparttal szavazott.

Azután Irányi törvényjavaslata felett történt meg a névszerinti szavazás s a kérdés úgy volt feltéve, hogy kitűzessék-e tárgyalásra vagy nem? A mérsékelt ellenzék a napirendre tűzés mellett szavazott, azért, mert ha az ellenzék egyik vezére törvényjavaslatot nyújt be, illik, hogy az napirendre tűzessék; s ezáltal ezen az okon kívül azért is, mert az Irányi törvényjavaslata csakis a kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslat után vétetett volna elő.

Délután fél 1 órakor kezdődött el a törvényjavaslat részletes tárgyalása. A czimnél báró Prónay Dezső szólalt fel. Beszédében volt lendület, volt szellem, volt meggyőző igazság, de még az ellenfél sem kapott volna abban egyetlen passzust, melyből obstructionális törekvéssel lehetne vadolni.

A kormánypart is egészen csendben hallgatta e beszédet, mely egészen szónoklati magaslaton állott, s mely teljesen érdekes volt az ellenzék lelkes tüntetésére.

Prónay Dezső báró végül egy határozati javaslatot nyújtott be, a melynek alapján még zárszava is lesz. Határozati javaslata a következő:

Tekintve, hogy a vármegyei közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat számos rendelkezése szoros összefüggésben áll a községek és rendezett tanácsú városok rendezésével és hogy a közigazgatásnak új alapokra fektetésénél a joggyenlőség követelménye, miszerint a törvényhatósági joggal bíró városokban és a vármegyékben a közigazgatás rendezése enél ugyanazon főelvek legyenek irányadók:

Határozza el a ház, hogy a vármegyei közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását elhalasztja mindaddig, míg a kormány a rendezett tanácsú városok, a községek és törvényhatósági joggal bíró városok rendezésére vonatkozó törvényjavaslatokat benyújtja.

Prónay Dezső, Szederkényi Nándor, Vécsey Endre, Konkoly József, Nagy Ferencz, Simonffy János, Petrich Ferencz, Kemény Pál, Herman Ottó, Ugron Gábor, Kiss Albert, Hoitsy Pál, Olay Lajos, Szabó László, Dobay Antal, Kun Miklós, Váilly Árpád, Adám Sándor, Bartha Miklós.

A függetlenségi párt különben el van határozva, hogy a küzdelmet vita alakjában folytatja. A kormány part természetesen mint eddig hallgat és szavaz. Nevetségesebb többség alkotmányos államok parlamentjében nem létezett a miénkénél. Alig akad egy két szónok és az is mindig a hamis okoskodások nyakatekert érveivel akar hatni.

Minden elfogultság nélkül megvalhatjuk, hogy a kormányt szellemi szegénység mindentől feltűnést kelt és minden nagyobb vitánál pregnansul nyilvánul.

Érzi ezt maga a párt is, mert hangulata az utóbbi időben nyomott s már a kormány elnök iránt is kezd a bizalom megrendülni.

A függetlenségi párt igazságának teljes tudatával lépte át a Rubicont. Alia jacta est! A harc megkezdődött és azokat kik a nemzet jogait védik nem tántorítja el semmi az utról melyre egyszer ráléptek.

Helyzet a parlamentben.

Az államosítási törvényjavaslatot szokatlannagy többséggel szavazta meg általánoságban a képviselőház. A nagy többség természetesen oka, írja az „E-s” főleg az hogy a mérsékelt ellenzék mintegy negyven szavazattal járult a többséghez.

De bármily nagy volt is az előre látható s azért semmi irányban meglepetést elő

AZ „ELLENZÉK TÁRCZAJA”.

1891. Július 15

Uti táskából.

Írta: ENDRÓDISÁNDOR.

II.

Az utitárs.

— És mégis! ez nem jól van így! titkódom magamra maradva. Valami örömtelen, csüggesztő van abban a gondolatban, hogy ily messze s bizonytalan utra egyedül megyek.

Egyedül, egyedül! Oh szívem ne szakadj meg s ti könyek, ne folytatok végig arcomon, mert égettek!

— Mi a manó! Te sirsz, pajtikám? No már csakugyan bomlik a világ! Mi lett? Mit jelentenek e könyek?

Bosszankodva tekintetem fel: ki zavar meg ismét, de bosszankodásom csak egy pillanatra tartott, a másik perczben könyvem felett megjelent a mosoly szivárványa.

Spiaqudri állt előttem.

Önök persze nem tudják, hogy ki ez a Spiaqudri és hasztalanul is kutatának utána a Conversations Lexiconban. Ezt a nevet Lauka Gusztáv humora teremtetette, a ki szerint Spiaqudri egy swajeci filozófus, szerint azonban senki más, mint az ártatlan, jó-jutó pajkoság, a vidor, kedélyes kunyvalmú

ség gersomificatiója, mit annál bizonyosabban állíthatok, mert Spiaqudri nekem — régi jó barátom és már több ízben megmentett engem az élet számára.

— Ne hagyjuk magunkat komám! Búsuljon a lá, elég nagy a feje. Lelkemre, egy egészséges hahota többet ér mint száz vén asszony pityergése. Mi csüggesztett el?

— Az, hogy nagyon egyedül leszek majd a messze távolban.

— Nös, ennyi az egész? Bobó! Hiszen ezen nagyon könnyen segíthetünk! Megyek veled.

* * *

Elkezdttünk pakolni.

Fehérnemű, felső ruha, toilette szerek, cipő, papucs, revolver, látsó, arczkepek, papír, tinta, tok.

— Miféle könyv ez, hé? kérdé Spiaqudri, magasra tartva a koffer mellé kelyezett művet.

Egy könyv az Északi tengeréről.

— Csak nem bolondultál meg, hogy magaddal hozd? Mi szükséged rá, mikor ott lesz előtted a valóságos tenger? Csak nem fogod könyvből tanulmányozni a hullámokat, az áramot...

— Igazad van. Lököd félre.

— Hát ezek a finom, áttetsző, csinos apróságok?

— Illuziók.

— Óh, ezeket vigyít magunkkal, ezek nélkül mitsem ér az ember. Csak mentül többet belöltük, de pakoljuk őket vigyázva s kofferod letétele irjuk jó nagy betűkkel a

figyelmeztetést: „Nicht stürzen!” mert az élet goromba és az üveg törékeny, pajtikám!

* * *

Elkészültünk.

— Most hát fel a vitorlákkal s előre!

Hipp, hopp hurrah!

Rebeka könnyezve állt a perrenon. — Spiaqudrival majd megvesztünk nevettünkben.

— Látod, most bóg ez a banya, mert elveszt szem elől néhány hónapra. Alattomos, éles nyelvvel összemart a most az fáj neki, hogy nem marhat tovább. Mutasd jóindulatával szemben te is kellő meghatottságot s vágj a ránczaihoz néhány bucsurimet.

Spiaqudri biztatására érzelmes hangon kezdtem ledekklamálni a coupée ablakából:

Minden anyák közt legtermékenyebb anya.

Isten veled, te mélyen meghatott banya!

Ne találj soha semmit, a mi másnak árson.

De téged a menydörgés menyő jól találjon!

A mély érzésű hölgy zavaros, szürke szemait felvillogtatta, száraz ökleit fenyegetőleg emelte fels s elkezdett toporzékolni.

A gözspí felsűvöltött s a vonat kirobogott a pályaházból.

Visszanéztem.

A donna még mindig ott toporzékolts hosszan kiöltögette a nyelvét utánam, mint ezt a tehetetlen pletyka szokta tenni. Rebekának csak azért neveztem a bájós teremtest, mert ez a név nekem nagyon tetszik, képzelhetik!

A gözspí felsűvöltött s a vonat kirobogott a pályaházból.

Visszanéztem.

A donna még mindig ott toporzékolts hosszan kiöltögette a nyelvét utánam, mint ezt a tehetetlen pletyka szokta tenni. Rebekának csak azért neveztem a bájós teremtest, mert ez a név nekem nagyon tetszik, képzelhetik!

Egy élet titka.

Wood asszonytól.

Az „Ellenzék” számára fordította AMICA.

ELSŐ RÉSZ

IV.

Daffodil öröme.

(Folytatás.)

(10)

— Epen csak annyi lesz, hogy kimenek, és vissza jönnek, — mondá Qualné, nem sok idejük lesz rá, hogy ott maradjanak. Ugyan sok pénzük lehet, hogy ilyen boldogul szórják. Azt gondoltam, hogy némelyiknek maguk közül több esztik van.

— Mi ketten, én és az atyám, ellene voltunk sugta Baxendal Mari a Qualné fölébe: de miután szavunkat adtuk, hogy veltük meggyünk, s a költségben osztozunk, nem huzhattuk ki magunkat belőle.

Anyám nem érzi magunkat elég erősnek, tehát itthon marad.

— Ostobaságnak látszik ilyen későn indulni, — szólalt fel, egy csinos ktlsejt, szelíd beszédű asszony, — a Darby Robert felesége. Én azt mondtam az urnaknak, hogy jobb lett volna holnapra halasztani, s még egy ünnepnapot csinálni. De midőn elvált határozza, hogy mennék, mi sem mondtunk nemet, mert sajnáltam a gyermek-körömét elrontani.

A gyermekeket már a bérkaba emelték az elemozsiakat tartalmazó kosarakat s a férfiak számára való sere kó korszokt szintén felrakták: ekkor a társaság tilt fel: a Daffodil lakosság, azok kik nem vettek részt a kirándulásban, összegyűltek, hogy a ceremoniát lássák, Péter is kitekintett a szobájából.

Hosszas pakolás, rakosgatás nevetés s tréfálkozás s a férfiaknak azon nyilatkozása

után, hogy az asszonyoknak az ő öltömben kell ülni, a négy lovas bárka megindult, s Daffodil öröme végig dörögött.

Miután Qualné addig nézte a meddig láthatta, épen be akart fordulni a saját ajtaján, midőn a tulso oldalon levő ház egyik lakostálynak az ablakán kopogtatást hallott.

Midőn hátra nézett kinyílt az ablak, s egy kövér matrona, ki majd nem olyan jól volt öltözve mint egy ur asszony, kidugta a fejét rajta. A nagyon jó modu iparosnak és becsületes embernek Stevens Györgynek volt a fel-sége.

Most indulnak azok az erdőbe ilyen későn? — kérdé.

— Igen — válaszolá Qualné: ki látott valaha ilyen ostobaságot? — Ha én mentem volna, úgy én a pénzemért jó napot csináltam volna magamnak.

Bizonyosan éjfélkor jönnek haza, és olyan állapotban, hogy képesek lesznek a fejükre állani. Ugy láttam, hogy a férfiaknak egy része már is többet ivott az elégnél.

Azt mondom neked — folytatá Stevensné — és György is azt izeni, hogy jöjjetek át ma este hozzánk az uraddal egy pár órára s vacsorálatok veltünk. — Pompás beesteket készítik a Cheeket is eljönnek.

Készönöm a sziveségetekeket — mondá Qualné.

— Megmondom Péternek. De ne késíts melegt éltel ne fáradj vele.

Muszáj volt a válasz. Tegnap egy bárány czimert ettünk, a maradékot ma délbe fogyasztottuk el salkával tehát nincs semmi féle hideg étel a házban s kénytelen vagyok valamit sütni vagy főzni.

De ne jöjjetek későre, legyetek itt hatkor.

nem idéző többség, a szavazás eredménye még sem tudta föllekesíteni, de még csak föl sem meglepeteni a kabinet, s a szabadelvű pártot, a mint az a napirendvitánál azonnal kitűnt.

Általános ugyanis az a felfogás, hogy az államosítás javaslat kudarcza okvetlenül maga után vonja a Szapáry-kabinet tekintélyének mind fent a korona előtt, mind a parlamentben való nagy megcsökkenését s esetleg a kabinet visszalépését is s másrészt az államosítási javaslat szükségképpen kudarcra vezet, ha a függetlenségi párt a részletes vitában az eddigi szívóssággal fog kitartani.

E helyzetben a szabadelvű párt némely köréi oly nézetben vannak s erre törekednek gr. Szapáry miniszterelnököt bírni hogy a részletes vita erőszakolt folytatásával meg kell kísérteni a javaslat szakadatlan tárgyalását s végleges megszavazását, a mi természetesen a függetlenségi párt kifárasztásával s megtörésével járna.

E körökhöz, kik így vélekednek tartozik a Tisza árnyalat, melyet meg másfél azzal gyanúsítanak, hogy ez esetleg számítt arra hogy a függetlenségi párt szívós kitartása esetén a kabinet kudarcza még nagyobb s nyilvánosabb lenne.

A válságok helyzet megjavításának másik módja gyanánt a tárgyalások elhalasztását, a parlament ülésének szeptemberig való elnapolását s ez idő alatt a garancia-javaslatok előkészítését s ekként a függetlenségi párt aggodalmainak eloszlását tekintik.

Mind a kabinetnek több tagja, mind a szabadelvű párt tekintélyes köréi e megoldást vélik legjobbnak s gr. Szapáry miniszterelnök is hajlandó erre, ha a függetlenségi párt férfiatlón némi biztosítékot nyer az iránt, hogy az ugynevezett obstrukzionális vita szeptember után folytatni nem fog.

Mi alig hisszük, hogy ilyféle biztosíték nyerhető volna, bár más oldalról kétségtelen, hogy a függetlenségi párt ellenzése abban az arányban csökkenni fog a mely arányban aggodalmait eloszlattatnak.

Szapáry nyilatkozata.

Bpest, júl. 14.

A szabadelvű párt tegnap este érkeztetett tartott, melyen Szilárdy Dezső igazságügyi és Baross Gábor kereskedelmi miniszterek röviden előadták, hogy a képviselőház szombati ülésében mit szándékoznak választani Hock Jánosnak a New-York biztosító-intézet csehbéjegyzése körül állítólag előfordult szabálytalanságok iránti interpellációjára. Az igazságügyminiszter hozzátette, hogy ugyancsak a szombati ülésben akart választani Polonyinak az aranyos-maróthi törvényszéket illető interpellációjára is, de az interpelláló képviselő gátolva lévén a ház ülésén való megjelenésében, későbbre halasztja választást.

A miniszterek előterjesztésének tudomásul vétele után általános érdeklődés mellett felszólalt gróf Szapáry Gyula miniszterelnök. Rövid beszéde a következő:

„Köszönöm a t. párttagoknak, hogy ily nagy számban megjelentek a mai szavazásnál. (Eljenzés.) Ma a képviselőház ülésében több rendbeli nyilatkozatot történt az ellenzék részéről, melyek oda irányultak, hogy a részletes tárgyalás halasztassék el szeptemberre.

György valamire ment, de akkorra itt-hon lesz.

— Qualné helyben hagyólag intett s be ment. A férje még mindig olvasott és pipázott.

En már esteli tíz órára halasztottam volna és akkor mentem volna el kiáltá Qualné gunyosan, — az elindult kirándulókra csölvöz.

Dun Hanna azt mondja, hogy sokat veszekedtek felette, nem tudok megengedésem jutni, hogy mit tegyenek, vagy mit ne tegyenek!

Láttál valaha olyan terít? Szegény lovakkal lesz mit huzni! Péter Stevenek meghívtak beünnöket ma este vacsorára.

Beefsteakot készít a szomszéd asszony.

A Péter feje a könyvébe levő térkép felibe volt hajolva, s egy pár percig folytonosan az kötötte le a figyelmét, aztán felemelte a fejét, s azt kérde:

Kik lesznek ottan?

Cheekék. Hamar felteszem a vizet s mi helyt forr tesszünk. Azt mondta hogy korán menjünk.

Qualné a durva kötenyt feltéve a konyhába ment a dolgot végezni.

— A fentebbi könnyű változat után itélve látható, hogy Daffodil öröme az egészbe véve meglehetősen kényelmes körülmények között volt.

De az előrelátás éstakarósság hiányzott bennük, azon predálás nélkül a hogy mindnyájan éltek, a férfiak az asszonyok gondatlansága nélkül költsékeze ett a hol nem kellett volna és olyan tárgyra dobva a pénzt a mikor nem volt szükségük nagyon kényelmes körülmények között lettek volna, mert mindenkitudja, hogy egy iparos osztály sem kap jobb fizetést, mint az építészettel összekötöttségben levő.

Az egyes nyilatkozatok épügy mint a felhozott feltételek lényegesen eltértek egymástól és nem nyújtanak semmi garanciát sem arra nézve, hogy azon esetre, ha a ház elnapoltatná, ősszel a törvényjavaslat könnyebben volna tárgyalható.

A kormány azért ez alapon nem hozhat a pártnak, semmiféle oly irányú lépést javaslatba, mely eddig megállapodásától eltérést involválna. Ha az ellenzék részéről oly határozott nyilatkozat tétetnék, mely biztosítékot volna képes nyújtani arra nézve, hogy amaz elhatározáshoz az összes ellenzék hozzájárul és hogy ezen alapon a törvényjavaslat letárgyalása még a delegáció ülészeke előtt (?) biztosítatnék, a kormány ezen esetleg teendő nyilatkozatot fontolóra fogja venni s a kérdést elhatározása előtt mindenesetre a párt elé fogja terjeszteni. Mindezekre való tekintettel arra kérem tehát a tisztelt érkezőket, hogy tömeges és szorgalmas megjelenés által ezen párt(?) akaratának érvényesítését lehetővé tenni méltóztatassanak.

E nyilatkozat általános helyesléssel fogadtattat. Báró Podmaniczky pártelnök kijelenté, hogy az érkezőket egyetelműleg helyesli tudomásul veszi a miniszterelnök előterjesztését.

Ezzel az érkezőket vég t ért. Közvetlenül az érkezőket előtt, mint halljuk, a kormány tagjai tanácskozást tartottak, a mely hozzájárult ahhoz, hogy a miniszterelnök a fennb közölt nyilatkozatot előterjeszse.

Irányi indítványa.

Irányi Dániel a képviselő választásra illetve a census leszállítására vonatkozó nagy fontosságú indítványát a képviselőház hátfői ülésén következő beszéddel terjesztette elő:

T. ház! (Halljuk! Halljuk!) Én kész vagyok a t. ház kívánságának engedelmeskedni, remélvén, hogy ezáltal nem fog a folyosón oly zaj keletkezni, a mely előbb a szólabban megakadályozott, de igen természetes, hogy beszédemet elejétől újra kell kezdenem.

Az 1848-iki törvényhozás, egy a pozsonyi, mint a kolozsvári, az akkori körülményekhez és viszonyokhoz képest meglehetősen szabadelvű törvényeket hozott az országgyűlési képviselőválasztások tárgyában.

A magyarországi V. és az erdélyi II. t. czikk csaknem azonos, mindenesetre tág alapon szabályozta a választói képességet. A különbség a két törvény közt abban áll, hogy míg Magyarországon a községekben a választói képesség minimumának egy negyed urbéri telek vétetett fel, addig a Királyhágón tul e tekintetben más rendelkezés történt, különösen azért, mert az erdélyi urbéri viszonyok a magyarországiaktól sokban eltértek. Nevezetesen az erdélyi törvényben erre nézve az határozatott, hogy a rendezett tanácsal nem bíró községekben azok, a kik fejjénzen kívül 8 ft adóval vannak megterve, választói képességgel bírnak. Azon kívül azok a községek, a melyek legalább száz fűstöt számlálnak, két, az azoknál kisebbek pedig egy egyénnel lesznek a választásoknál képviselve.

Ezen törvények fennálltak egészen 1874-ig, a mikor is a helyett, hogy a haladó kor kívánalmához képest a választási jog kiszélesített, kiterjesztett volna, az tetemesen megszorított, egy részt azáltal, hogy bizonyos kategóriákra nézve a census felemeltet, másrészt pedig, mert a szavazati jog az adó befizetéséhez kötöttet. Hogy hány polgár esett el a törvény ezen rendelkezésének következtében addig birt választói jogától, azt egyáltalán pontosan nem mondhatom meg. Ezelőtt több esztendővel a földmiveléssé és kereskedelmi miniszterium költségeit tárgyalása alkalmával indítványoztam

— Qual Péternél vagyok?

E kérdést egy idegen intézte, aki a házhoz jött, s mintán a nappali szoba ajtaján kopogtatott belépéért. Péter felénezt, s egy magas, fiatal, uriembernek látszó, szűrké, ki ruhába öltözött ifjút látott maga előtt, ki a kalapján gyűzfűtölt viselt. És udvarias modora volt mert midőn beszélt, lefejté a kalapját, ámbár Péter csak mesterember volt papiros sapkával a fején.

— En vagyok Qual Péter — válaszolá a nélkül, hogy megmozdult volna.

Talán gyanítja az olvasó, hogy az idegen Clay Ausztin volt. Nyájás mosolyal lépett előbbre s azt mondá:

— Hunter urak által vagyok ide küldve. Ok ajánlották, hogy Qual Péter után tudakozódjak.

Péternek nem volt szokása magát egy idegenért kihozni a szobából: ha egy főherceg méltatva volna látogatására, kérdés ha vajjon udvariasabb lett volna-e; de ő tudta a helyét a főnökeivel szembe és hogy mi illeti meg azokat ezt senki sem tudta jobban nálánál; a nevük említésére felállott, levette a papiros kalapot, a papírját földre tette, s néhány szóval az előtte álló ifjútól engedelmeket kért.

— Kérem ne említse; és ne zavartassa magát válaszolá Ausztin nyájásan. Clay a nevem. Most léptem Hunter uraknak szolgálatába, s olyan szállást keresek mely az ő udvarokhoz közel legyen. Hunter Henry ur mondta, hogy azt gondolja, hogy magának vannak olyan szobái, melyekkel meg leszek elégedve — ezért jöttem.

— Nem tudom uram, — válaszolá Péter készségesen. Ő azon emberek közé tartozik, kik bár minő hirtelen tett indítványra megzavarodnak, és annyira elvesztik a fejüket, hogy annak a megértésére ugyolya időt kívánnak, mint az az megértésének.

hogy a választási statisztika 1848-tól kezdve elkészítessék. Az akkori miniszter, gr. Széchenyi Pál, kedvezően nyilatkozott indítványomról, mindamellett keresvén ezen adatokat itt a ház könyvtárában, csakis az 1878-tól mostanáig folyt választásokról találtam kimutatást. Eszerint nevezetesen 1878-ban az összeírt választók száma 780 ezret tett — a százezt elhagynom — 1879-ben 824 ezerre emelkedett. Mellőzve a közbeeső éveket, 1889-ben 831 ezret, 1890-ben 846 ezret tett a választók száma.

A régiebb időben úgy tudtuk és olvastuk, hogy a 48-iki törvény alapján Magyarországon a választók egy millió száz és kétszáz ezer között váltakozott. Ha ezen szám igaz es esetben az 1874-iki törvény következtében nem kevesebb, mint 500 400 ezer polgár fosztott meg választási jogától, nem mondom, hogy csupán a kvalifikáció felemelése által, mert akkor lényegesen hozzájárult az a feltétel, hogy az adózók az előbbi évről adójukat az utolsó krajczáig teljesen lerótták.

Nem szölok, t. ház azon államokról, a melyekben az általános szavazati jog uralkodik, nem Franciaországról, a hol a szavazók száma a 10 milliót meghaladja, nem Svájcra és a Német birodalomról hol az általános szavazás divik, csupán azokra az államokra vetek pillantást a melyek mint Magyarország is monarchikus kormányforma alatt élnek és ezenzra mellett választanak. Így Angliában, amelynek arisztokratikus instituciói ismeretese és nagyrészt ma is fennállanak, továbbá Olaszországban az utolsó években a választói képesség igen tetemesen kiszélesítettet, úgy, hogy a választók száma milliókat szaporodott. Magában Ausztriában 1882-ben a választók cenzus 5 ferintra szállított. Mi — elismerve állítom — az általános szavazati jog hívei és barátai vagyunk, de addig is meg ezen elvünk valótlansága lehetővé válnék, beérjük ezuttal ha a választási cenzus 4 ferintra szállítatik le. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Kívánnuk azonban egyszersmind, hogy azon különböző törvény, mely még a Királyhágón tul a választásokra nézve fennáll, eltörlessék és az egykorú két ország e tekintetben is tökéletesen egytve forjon. (Helyeslés a szélső balon.) Elég baj, t. ház hogy az egykori erdélyi részekben az abszolutizmus korszakából fennmaradt osztrák polgári törvénykönyv és sajtótörvény a mai napig fennáll. Vessünk a különbözőségnek legalább egyelőre az által véget, hogy a szükség nélkül fentartott különböző választási törvény egyformává tétessék. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

De kibővíteni óhajtuk a választási képességet még a 48—49-iki honvédeknek bevonásával. (Elénk helyeslés a szélső baloldalon.) Azok, a kik a házát vérezték, kiknek jó részt köszönhetjük hogy az alkotmány úgy, a hogy helyreállítottat és mi e képviselőházban az ország ügyei felett tanácskozhattunk, azok, kik a csatatéren megérttek, csonkán, bérán és jó részt szegénységben töltik utolsó napjaikat megérdemlik legalább azon elismerést a törvényhozás részéről, — hogy a választói jog birtokába jussanak. — (Elénk helyeslés a szélső baloldalon.)

T. ház! Az 1874-iki törvény magában foglal ugyan részletes intézkedéseket a központi választmány megalakításától egészen a választásig és a szavazás befizetésig, mindazonáltal ezen törvényben a tapasztalás szerint mutatkoznak némely hézagok, némely hiányok, melyek pótlást igényelnek, nem is szólva azon visszacsúszásokról, melyeket a fennálló törvény dacára egy a választási mozgalom, mint a választások ténye alatt észlelünk. A t. miniszterelnök ur, ha a hirlapi közlemények hitelesen adták vissza az ő nyilatkozatát, a szabadelvű körben indítványomra vonatkozólag úgy nyilatkozott, hogy ennek tárgyalásra kitűzése azért szükséges, mint-

— Az ur talán a vidékről jött?

— Igen. Ezelőtt egy órával érkeztem Londonba, s a podgyászom még az állomás van. El akarom előbb igazítani a szállásom dolgot, mielőtt azt onnét elhozzatom. Vannak kiadó szobái?

— Nánosi, gyere bel — kiáltá Péter a feleségének. A szobák készen vannak és megmutathatók, nem de?

Qualnének nem volt szüksége második hívásra. Idegen hangot hallva, s miután a kíváncsisággal, mit mi megtanultunk úgy tekinteni mint nemének a gyarlóságát — rendkívüli mértékben meg volt áldva, már is ismét levetette a kötevényét, s elég korán megjelent, hogy e kérdésre feleletet adjon.

— Készen van és várja a lakót — mondá. Két jobb szobát a nagyságára, és világosságára nézve, keresve sem talál az ur az egész városban — mondá, Ausztinhoz fordulva. Az első emeleten vannak, egy csinos nappali szoba, mögötte a hálószobával.

A butorzat tiszta, jó és szép; mert midőn megvettük, nem kiműltük a forintokat, tudva, hogy a jó tovább tart s mind végig szép marad. Lesz szives az ur feljönni, hogy megnézzé?

Ausztin készenek mutatkozott rá, s intett neki, hogy az utat mutassa; Nánosi asszony meghajította magát, midőn előtte elhaladt, mint egy boconátot kérve érte. Ausztin követte, Péter fejezte be a menetet, az a homályos fogalom szált az agyába, hogy egy a Hunter urak által küldött férfit ennyi figyelem megillet.

A két szoba jó volt, a hogy az asszony mondá; kicsinyek voltak, de tiszták és csinosan berendezettek.

— Biztos lehet az ur bennem, hogy kényelmesen lesz itten, — mondá Qualné Ausztinnak. Ha én nem tudom a lakóimat jól elhelyezni, nem tudom, hogy ki tudja. Az

hogy a kuriai bíraskodásról a ház asztalára leteendő törvényjavaslatban gondoskodva lesz mindazon intézkedésekről, melyeknek törvénybe iktatása szükségesnek bizonyult.

Nem ismerem a törvényjavaslatot, a mely a kuriai bíraskodásról vitás választási ügyekben szól és legközelebb be fog nyújtatni. De megvallom, köve hiszem, hogy abban mindazon intézkedések benne foglaltasának, a melyek az 1874-iki törvénynek revíziója szempontjából szükségesek, Nem fognak különösen azon elvek alapján benne intézkedések foglaltatni, a melyeket csak az ímént is, mint szükségesekeket felemlíteni szerencsem volt. Ennélfogva bármilyen terjedelmes, kimerítő és alapos legyen is az ígért törvényjavaslat, az 1874-iki törvény revíziójának szükségessége továbbra is fennmarad.

Vége, t. ház, mi azt kívánnuk, hogy a választásoknál titkos szavazás hozzassék be. (Helyeslés a szélső balon.) Nem ámitom ugyan magam azzal, hogy ennek életbeléptetésével mindazon visszaélések rögtön megfognak szűnni, melyeket eddig szomorúan tapasztalni alkalmunk volt. Mindazonáltal nem szenved kétséget, hogy egy a vesztegetések, mint a hivatalos nyomás jórészt csökkenne, ha megszűnni nem fog is. (Elénk helyeslés a szélső balon.) a mi pedig egy a közérkölség, mint a képviselőház függetlenségének szempontjából lényeges és kívánatos. (Igaz! Ugy van! a szélső balon.)

En nem ismerem, t. ház, Európában államt, melyben nyilvános szavazás folya. Minden állam, a hol képviselőválasztás történik, azt titkos szavazás útján ejti meg. Hiába mondják azt, hogy a titkos szavazás kétszínűvé teszi a polgárokat, hogy az megromítja a nemzet férfias jellemét. En elismerem, hogy a polgári bátorság nagyobb mértéke nyilvánul a nyilvános szavazásban, mint ha az titkosan történne, de ily nagyobb politikai függetlenséggel, sajnos, az ország polgárainak csak egy kis része bír. A legnagyobb része bizonyos függésben áll, ha nem is a hatalomtól, azoktól, a kiktől az ő kenyérkeresetük függ.

Hogy kívánnuk, t. ház, hogy nagyobb függetlenséggel, magasabb politikai bátorsággal bírjanak azon szegény földművesek, a kik feles, vagy harmados földet bírnak az uradalomtól: azon iparosok, a kik a gazdag és az ő véleményükkel nem egyező urak számára dolgoznak, vagy azon kereskedők, kiknek verőit az arisztokraciához tartoznak vagy más politikai színezettek, mint ők maguk, hogyan kívánnuk, mondom, hogy ő nagyobb függetlenséggel rendelkezzenek, mint magunk, holott mi is, mikor választásról van szó, mindig a titkos szavazáshoz folyamodunk, pedig nekünk már rendeltetésünk, tisztánk fogva nyitlan ki kell fejeznünk pártállásunkat, mindamellet ismétlem, nehogy a személyeket illetőleg veszélyezve legyünk, mikor választásról van szó, titkos szavazással szoktunk élni.

Azon okoknál fogva tehát, a melyeket röviden elsorolni voltam bátor, arra kérem a t. házat, arra kérem különösen a t. többséget, a mely szabadelvűnek nevezi magát, hogy ezen, mindenesetre a szabadelvűség által követelt indítványok tárgyalását elrendelni méltóztatassék. (Helyeslés a szélső balon.)

Tanügy.

Nem akarok diachymuust zengeni ezen iskolánál működő tanítók dícsérendő maguktartását s ehhez hasonló szakképzettségük és példás szorgalmukról; mert ezt már rég bebizonyították közvetlen előjáróik és előtűntek mint szülők előtt is, hanem azt akarom feltüntetni, hogy ezen iskola mily culturműsítőteljesít, a tanítók mennyit fáradoznak, küz-

mtolsó lakónk ezelőtt három évvel jött hozzánk, s csak a mult hónapban ment el. — Egy ügyvéd bojtár volt, de rossz fizetést kapott, s az olcsóságért ide költözött.

— A szobák jók — mondá Ausztin körülnézve; és nagyon meg vagyok velük elégedve ha a lakbér felett megtudunk egyezkedni. Jelenleg nagyon lapos az erszénym — mondá nevére.

— Akit a gazdám küldenek hozzánk, annak jutányos feltételek mellett szolgálók — szolt közbe Péter. — Claynek hívják az urat?

— Igen — volt a válasz.

Qualné megfordult a sarkán s tetőtől talpig jól megnézte Ausztint.

— Clay? — ismétlé magában — Clay? — És a hasonlatosság valóban feltűnt? — Clay ur — kérdé hirtelen — Ketterford szomszédagából tetszik jönni?

— Egyenesen Ketterfordból jövök — volt a válasz.

— Ah, de nem a városban született. En azt gondolom, hogy az ur Clay Ausztin; Clay urnak és feleségének — a kit Ausztin kisasszonynak hívtak az árva. Ők Nash farban laktak. Kis gyermek korában sokszor volt az ur az ölemben.

— Hát maga ki? — kiáltá Ausztin. — Azt hiszem nem felejtette el az őreg Ausztin urat, a nagybátyját? ámbár maga csak hét éves volt mikor az őreg meghalt. En Best Anna voltam, az őreg ur szakácsnéja, s a maga sztlei házasságának minden bibijét hallottam.

A házasság egyik családnak sem tett, tehát az ifjak Nash farmot vették ki maguknak, hogy függetlenül s a mások segítségére nélkül éljenek.

Clay, hogy

donok a magyar nyelv sikeres tanításában itt az oláhág gőcpontjában. Mégis akadnak ezen iskolának egyes alattomos ellenzéi, kik néha-néha felítik magokat, s fogcsikargatva neki rontanak, hogy leronták az iskola és tanítóinak tekintélyét. Jól esett volna az ilyen fajtájú emberek közül csak egyet is látni a vizgákon, hadd személyesen győzőtök volna meg arról, mire van hivata ena iskola a nevelés-oktatás terén, mit tesznek a tanítók gyarló fizetésük dacára is — az egyház, haza s az emberiség érdekében.

Látták volna, hogy az emberi hivata nem abban leli magyarázatát, hogy tudnak piszkolni mindent a mi tiszta is, s lerontani azt, mihez egy fillér áldozattal sem járunk.

Most áttérek a tulajdonképeni tárgyra t. i. mikor és mily sorrendben tartatják meg a vizgák. Szóbelileg jun. 25, 26 és 27-én; torna és énekvizsga 27-én délután volt; 28-án délelőtt 9 órakor az Irgalmi nővérek templomában háladó istentisztelet tartatott, hol a gyerekek két hangra igaz szépen énekeltek. A templomi ünnepség részével a lobogó elővitale mellett szép hangszorban (160 gyerek) az iskola nagybéli termébe mentek, hol fgyes szavallatokkal és szép énekekkel egybekötött zártnappali kezdét vette; t. i. felolvastattak az érdemreozatok és kiosztattak a jutalmak a gyerekek közt a szülők és több előkelő tanítványok jelenlétében. Az előki tisztet mind a szöbeli vizgákon, mind pedig a zártnappaliynál Bánt Károly apát-plébános, erdélyi egyházmegyei főtanfelügyelő vitte, ki mind a gyerekek haladása, mind pedig a tanítók buzgóságát felől, a nála megsokított ékeesszámláló dícső elismerésben nyilatkozott.

Nem tehetem azt, hogy t. Szerkesztő ur szíveségből nehány megjegyzést ne tegyek az iskola érdekében. A mint tudom, som van róla, az iskolaszék egy éve már, hogy felállított, s még semmi irányban nem tapasztaltuk jótékony hatását az iskola kül és beltügyeinek előbbvitelében.

Pedig a mint észleltük, volnának olyan ügyek, melyeken az iskolaszék volna hivata segíteni; pl. a tanítók jobb díjazásáról, a tornaszékök felszereléséről, általában olyan tárgyakról volnának, melyeket ha az iskolaszék kérésztl vinne, dícséretre válna, s akkor minden tekintetben a püspöki széknél megfelelő mintaiskolát lehetne előállítani.

Reméljük, hogy Bánt Károly apát-plébános mindent el fog követni az iskola érdekében.

Igyekeznünk kell, hogy a tanítók a helyi körülményekhez képest kapjanak tisztességes fizetést, mert ezt megköveteli maguk, a püspöki székhely is, hogy jobban és méltányosabban díjaztassanak. Ki kell róni az egyházközségre a törvény által megengedett iskolai adót, mert ha most ki nem röjlik a felekezeti iskola részére, majd kiróják a város által felállítandó polgári iskola részére, s akkor késő lesz. Ha jól emléksztünk, van még az iskolának egy 10 ezer forintos alapítványa is, melyet a várbeli volt német község ezelőtt 6—7 évvel adományozott. Mi történt ezen alappal? Hol kezeltetik és mi fele ezútra fordítatik a kamatja, nem tudjuk.

Van itten a róm. kath. elemi iskolánál egy különös állapot, mely egy pár év óta divik, melylyel jelenleg el nem hallgathatunk, s a melyre bátrak vagyunk felhívni az iskolaszék figyelmét. Ez pedig nem egyéb mint az, hogy egy öreg szerzetes barátot pár év óta, minden oklevél nélkül beállítanak oda, hogy tanítson. És ez történik a püspöki székhelyen. Ugyan azt kérjük meg egyeztető-e ez a népiszkolai törvénnyel és az ujabban kiadott miniszteri rendelettel? Mi úgy tudjuk, hogy nem.

Vajjon megtűrhető-e ezen állapot olyan időben, mikor minden téren az államok, hacsak egy kis jelentőséggel is bírnak, fennálló qualificationális törvények alapján töltetnek be.

Mi szeretjük hinni, hogy az iskolaszék a maga körében megfogja tenni e tekintetben a lépéseket, a reméljük, hogy az iskola minden körülmények között számíthat olyan iskolaszéki tagok közreműködésére és támogatására, mint pl. Novák Ferencz kir. tanácsos és polgármester, Mohay Sándor képviselő és Fodor József kanonok, kiknek erélye és minden jó és nemes ügyek iránti jóakarata felépíthet ismeretes; mert egy ilyen központi hely megköveteli, hogy minden a maga rendje szerint menjen, s lassák a vidékiek is, hogy itten az elemi iskola bel és küléletében példás, a közügyelte rendezettség van.

Egy katolikus.

Oláhok vérengzése.

Ujabb részletek a havasi életből

Az „Ellenzék“-ben a mult napokban közölt eseményekhez hasonlókról értesítettem, melyek annál jelentősebbek, mert ugyanazon hegylánczon, a gyalui havasokkal szomszédos erdőkben mentek végre.

Ugyanis a báró Jósika Andor tulajdonát képező erdőkben, melyekben a pusztító sok ellen szigorú rendszabályokat léptetett életbe az erélyes jószágigazgató B. Gy. már néhány év előtt, eddigelő csak ment úgy ügyvel-bajjal a dolog; de legujabb időben — úgy látszik csakugyan bújogatás következtében — megint kezdenek vérszemre kapni a havasi lakosok s szociális módra maguknak nézni a más birtokát; s midőn ebben az érdeklődő személyzet meggyőztetni igyekszik, annak feltűnő vakmerőséggel

H i r d e t é s e k.

Pályázati hirdetmény.

A kolozvári kath. Schütz-alap terhére 1891—92. tanév elejétől kezdve berendezendő és megnyitandó nagy-utcai új népiskolánál rendszeresített két tanítót és egy tanítónőt állomás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állomások mindenikének évi javadalma: a) 480 frt fizetés; b) 120 frt lakpénz, vagy természetbeni lakás; c) a tényleg befolyó tandíjból ez idő szerint egyharmad arányban való részesedés.

Pályázni kívánók tanítói képrítő oklevéllel, eddigi szolgálatairól szóló bizonyítvánnyal, keresztlevelel, esetleg más a — nyelv és egyéb ismereteket bővebben feltűntető okmányokkal, a tanítónők ezenkívül a női munka tanításban való jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat „nagyemléktésű Lőnhard Ferencz erdélyi püspök urnak Gyulafehérvárra” címezzék, de

folyó évi augusztus hó 10-ig

mindenesetre alatt irt plebániái hivatalnak nyújták be.

Az illetők egyelőre csak ideiglenes minőségben egy próbaévre neveztetnek ki, de ha ezen idő alatt alkalmasoknak találtnak, véglegesítettnek.

Róm. kath. plebánia hivatal.

Kolozvartt, 1891. július hó 15.

Bíró Béla s. k.,
kanonok-plebános.

652. (1—2)

UDVARHELY MEGYÉBEN,

Székely-Udvarhely város mellett,
vasút állomáshoz közel

400 katastrális hold

KITÜNŐ TAGOSÍTOTT
FÖLDBIRTOK,

hires téglá- és cserép-gyárral,
nagy forgalmu savanyuvíz-kuttal
és számos bérházzal,

folyó évi Szent-Mihály naptól
6 évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni:

UGRON ÁKOSSAL
Székely-Udvarhelyen.

645.

(2—x)

Eladó borok.

CZELNAI (Erdély hegyalja)

Általános elismert legjobb minőségű és tisztán kezelt

fehér és vörös boraimat

a legmelegebben ajánlom a t. cz. közönség figyelmébe.

Megrendelések gyorsan és pontosan eszköztetnek.

Kívánatra mintát is küldök.

Balogh Dezső,

Magyar-Igen (Alsófehérmegye.)

593. (10—15)

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége József főherczeg

asztalán rendszeres italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is egy mint hazánkban általánosan a kolera megfertőzés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet borral, gyögyezelokra, vagy tisztán mint asztali-ízlet előszeretettel használják, adják azt rövidítve

ÁGNES

kerets néven kiszolgáltató. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizűket szives jóindulatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelttel az ÁGNES-forrás kútkeselősege Mohán.

Próbáltatásban az ország minden gyógyszerüzében, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb. kir. udv. ásványvíz-szállító-nál, BUDAPEST, Erzsébet tér 8. sz.

• AZ ÁGNES-FORRÁS KÜLÖNÖS ELŐNYEI:
Gazdag szénasvartartalma. — A bornak színe nem változtatja.
Természetes ízt kellemessé teszi,
a mért és a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálót tesz.

Legjobb asztali- és üdítőital.

323. (8—12)

Sz. 402—1891.
ütkv.

Hirdetmény.

651. (1—1)

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre tétetik, hogy Kecsed-kisfaludi Bakk Albert végrehajtónak farkaslaki Tamás Ignác né, Miklós Zsuzsanna végrehajtást szenvedő ellen 93 frt 32 k. járuléki kielégítése végett ezen kir. törvényszék területén tartozó Farkaslaka község 121. számú tjkvben A + 1—6, 8—rendsz. alatt Tamás Ignác né, Miklós Zsuzsanna, kiskoru Tamás Róza, kiskoru Tamás Mózes, kiskoru Tamás Albert és kiskoru Tamás Katalin nevére felvett ingatlanok, a C. 5. alatt öz. Tamás Ignác né, Miklós Zsuzsanna javára bekebelezett egy részbeni élethossziglani hasznélvezeti jog fenntartásával 491 frt becsárban, a mely összeg egyszerűs mind a kikáltási ár, 1891. évi Augusztus hó 21-ik napján délelőtti 9 órakor Farkaslaka községi házánál megtartandó nyilvános árverésen a többet igényelő fog adatni.

A venni szándékozók a becsárban 100%-kát készpénzben vagy óvadékképes papírban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Sz.-Udvarhelyt, 1891. évi április hó 27. napján.

GYÖRFY TITUS,
kir. törvényszéki egybíró.

Fiatál, nőtlen, szorgalmas

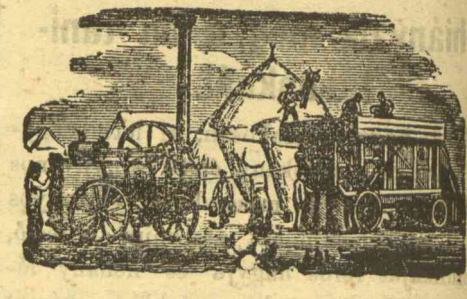
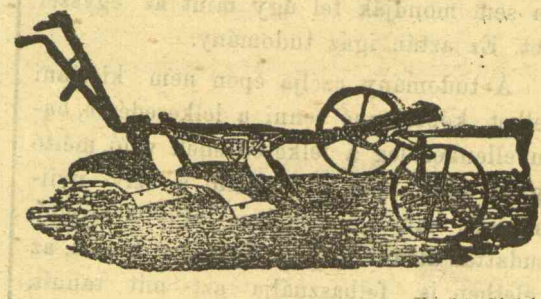
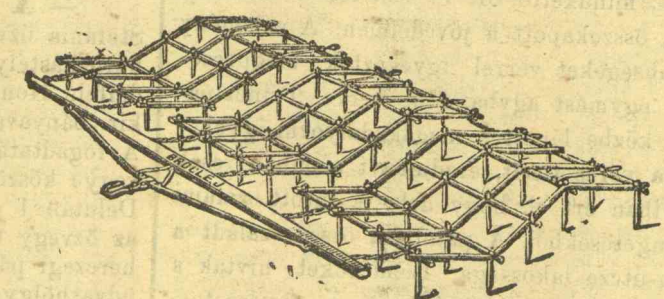
GAZDATISZT

felvétetik

Ugron Gábor urnál,
Székely-Udvarhelyen.

Bizonyítványok melléklendők a pályázathoz.

646. (2—3)

Gazdasági gépek
nagy választékban.

CSÉPLŐGÉPEK, ROSTÁK,
Trieur, Törökbuza-morzsoló, Szecskavágó,
Répavágó, Daráló, Borsajtó, Eke, Borona,
Szénagyűjtő stb. stb.

legolcsóbb árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

GABONA-ZSÁKOK.

TAUFFER FERENCZ

UTÓDÁNÁL,

Kolozvartt, belközép-utca 6. szám.

622. (5—x)

